

Lapfőnöke:
Dr. VÁKÁR LAJOSNÉ
 Felelős szerkesztő:
RÉSZEGH VIKTOR
 Kiadóhivatal:
 Vákar könyv- és papírkorrekciója Csikszere, hová a hirdetések árai és előfizetési díjak előre küldendők.
 Egyes szám ára: Lett 8.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Műföldeseti ár:
 Egész évre Lett 160.—
 Félévre " 80.—
 Negyedévre " 40.—
 Külföldre egy évre " 440.—
 Hirdetési díjak a legolcsóbban számítandók.
 Kéziratok nem adnak vissza
 Nyilvántartási költségek díja soronként Lett 25.—
 Megjelenik minden vasárnap

Fontos közérdekű közlemények.

Dr. Pál Gábor országgyűlési képviselő az alábbiak szives közlését kéri:

1. Közbirtokosságoktól törvényellenesen behajtott adók.

A Min. Orul. Off. 1927. évi április 29. ikl. számában kihirdetett bélyegtörvény 51. szakasza értelmében a pénzügymin. szterium visszatérítési köteles az adókat, amelyek a törvény hibás értelmezéséből kifolyólag szedettek be. M. hogy a pénzügymin. szteriumnak 1932. év december 10. éni kelt határozata szerint az erdélyi közbirtokosságok terhére törvényellenesen vetették ki éveken át az imposzít de echivalent nevű adót, a közbirtokosságok kérhetik az e címen befizetett összegeknek visszatérítését vagy legalább más köztartozásalkba való beszámítását. A törvény 52. cikke értelmében az erre irányuló kérések a pénzügymin. szteriumhoz vagy a pénzügyigazgatóságokhoz nyújtandók be és ha a kérésnek beiktatásáról számított két hónapon belül nincs döntés vagy a döntés a kérelmezőt nem elégíti ki, úgy a visszatérítés iránt az összeg nagysága szerint illetékes bíróságnál kereset tehető folyamath. A Magyar Párt cikszere-i irodája a kérvény mintáját bármelyik közbirtokosságnak felhasználás végett átadja.

2. Figyelmeztetések a hadirokkantak, hadi-ösvegyek és hadiárvaik részére.

A Min. Orul. Off. 1932. évi szeptember 10. ikl. 212. számában kihirdetett törvény 33. cikke értelmében mindazok a rokkantak, ösvegyek és árvaik, akik még nem kérték a nyugdíjat, a folyó év szeptember hó 9-ig terjedő határidő alatt jelentkezhetnek a nyugdíjjogosultság elismerése végett. Ugyanez a jog illeti meg a háboruban eltűntek utódait is. A jelentkezésnek okmányokkal igazolniuk, hogy 1930. év július hó 15. le előtt bármikor a román állam bármely intézményénél és bármilyen formában a nyugdíjra jogosító okok megállapítását kérvényezték, hogy a kérvény iktatva volt.

Felkérem a Magyar Párt községi szervezetinek elnökeit, valamint a Kath. Népszövetség vezetőségét, hogy a községekben vegyék számba mindazokat, akiket ezen rendelkezések érintenek és értesítsék őket, hogy törvény szerint megillető jogukat a fenti határidő alatt vegyék igénybe, mer különben többé azokat nem érvényesíthetik.

As emiltett törvény még a következő fontosabb rendelkezéseket tartalmazza:

Gyermektelen nős rokkantnak vagy olyan hadi-ösvegyeknek, akiknek 3. kloru gyermekük van, az alapnyugdíj 25%, át kitévő többletre vsn igényük, ha pedig a gyermekek száma 3. nál több, akkor minden kloru gyermek után 15%, többlet illeti meg. Azok a hadinyugdíjasok pedig, aki szegény és keresetképtelen szülőket tartanak el, az alapnyugdíj egynegyed részét kitévő többletet kérhetnek (8. cikk).

A nyugdíj módosítható, ha a családi állapotban változás áll be (8. cikk).

Ha az elhalt rokkantnak utódai nincsenek, de szegény és keresetképtelen szülőik vannak életben, akkor az utóbbiak az elhaltat megillető nyugdíj felét igényelhetik (23. cikk).

A háboruban vagy háborus körülmények között eltűnt katonáknak, akik a leszerelésig nem adtak élet-jelt maguktól, az ösvegyvel, gyermekkel és szülői olyan nyugdíj igényelhetnek, mint hál. esetében. (25. cikk).

A nyugdíjjogosult elhalálása esetén községekben 2. havi és városokban 3. havi nyugdíjleltménynek megfelelő temetkezési segély engedélyeztetik. (28. cikk).

Hadinyugdíjakra vonatkozó minden kéréssek vagy okmányok bélyeg- és illetékmentesek (36. cikk).

Ezek a rendelkezések mindazon katonákra is kiterjednek, akik jelenleg román állampolgárok, ha az osztrák-magyar hadseregben vagy a magyar honvédségben szolgáltak is (39. cikk).

Atik a rokkantságukat illetve nyugdíjjogosultsáukat igazoló okmányokat elvesztették, azoknak a megsemmisítésre irányuló hirdetéseiket a hivatalos lap díjtalanul köteles közzétenni. (45. cikk).

A törvény a 100. számalós rokkantak havi illetményét községekben 1250. leiben, városokban pedig 2500. leiben állapítja meg 1932. évi január 1-ét véve tekintve és elrendeli, hogy a felemelt illetmények 1936. évig az állami költségvetésbe teljes összegükben beállítassanak. (6. és 44. cikke).

Budapesti mintavásárra jegybeszerzésre, vásári igazolványra, minden felvilágosítást a Deutch Hirlapiroda ad, Csikszere.

Az „Universul”

keddi számában megint kitétet azzal, hogy foglalkozik velünk — árva magyarokkal. Mi vagyunk neki a legizletesebb falat. Ha mi szegény magyar kisebbség, nem volnánk, akkor alapos volna az aggodalom, hogy az Universul éhen pusztulna. Így megvan az a kétes örömlünk, hogy létfenntartásához mi is hozzájárulunk.

Ezuttal diákjaink sapkája kőt bele. Vizilőszerű kőprászatában a piros sapkán nemzeti színeket látja a természetesen irredentizmust kiabál. — Birnyenyire is természetesen nekünk ama színek, nekünk ilyen látomásaink nincsenek; mert azon a szegény sapkán — ha új — az uralkodó szín a sötét (u. n. bordó) vörös — a zászló élénk piros; ha meg kopott, akkor az Universul merész képzelete somudná a színt pontosan megállapítani. A vörös alatt van a sötétzöld bársony káma, melynek színe ugyanolyan teljesen elvies a vörös mellett; a fehér szín a kis ezüstszalag, az alsó osztályokban az osztály jelzésére; utvanas a nagyobbaknál aranyzsinór.

De az Universul ablakaink virágaiban is a nemzeti színeket látja. J., hogy csak reánk fenekedik érte a nem ront neki a tavaszi természetnek, hogy főképpen a zöld és piros színekben merészel pompázni.

A kedves lap látomásait folytathatnók s akkor kiderülne, hogy a színekben lármázó irredentizmusoknak egész tömkelege robban, a szemünkbe s még az is kiténe, hogy maga az Universul is — irredenta: egy harmad részben irredenta a román trikolór, mert ebben is benne van a piros-zöld; a francia kétharmad részben, mert abban ott van a piros és fehér (ugyanazzen bün terhel a cseh és a trikolort is); a portugál, olasz és bulgár meg egészen irredenta, mert — háhár más elhelyezésben, de színe k pontosan a piros, fehér, zöld irredenta az a román ember is, akinek szép piros arca van a fehér rub. ban zöld pázsiton sétál. Sőt maga az Universul is irredenta, mert gyakran előfordul, hogy — ha róluat van szó — nekítűzött arccal, fehér papron zöld doigukat beszűi.

Még kedveskedik valamivel. Azt mondja egyebek közt, hogy a diákok nem tesznek egyebet, mint figyelmen hallgatják a tanárok revizionista szóáradatait. As Universulnak, ha nem tudás, tudomásra hozzuk, hogy azoknak a, szerinte — sovén tanároknak nem ment el az esse, hogy revizionista propagandát lizeznek. H. nem — feladatuk magasztán állva — valami más doiggal foglalkoznak: átadják az emberi szellem kulturkincsét a rájuk bízott ifjuságnak s arra tanítják és nevelik, hogy legyen mélyen vallásos és erkölcsös, munkás, szorgalmas és becsületos, hűségos és tántoríthatatlan ragaszkodó a nagy isteni és emberi eszményekhez: így értékes tagja lesz nemcsak fájának, hanem hazájának, derék, megbízható polgára országának is. S még tanítják őt valamire, ami az Universul pedagógiájában — legalább velünk szemben — ismeretlen: hogy sohase hazudjon és ne gyűlölködjön. (—.)

Csikvármegye közbirtokos községeinek figyelmebe! Követendő tanácsok.

Egy éve már annak, hogy a módosított szövetkezeti törvény rendelkezései alapján a közbirtokosságok ellenőrzése a Román Nemzeti Szövetkezeti Hivatal közvetlen hatáskörébe utaltatott. Mint a Román Nemzeti Szövetkezeti Hivatal ellenőrző községe, ezen idő folyása alatt alkalmam volt betekintést nyerni a ciksmegyei összes közbirtokosságok ügy- és vagyonkezelésébe s olyan megfigyeléseket tenni, amelyek majdnem valamennyi közbirtokosságnál azonos és általános jellegűek s amelyek szükségképpen maguk után vontak bizonyos törvényes intézkedéseket a vagyonkezelést és jövedelem felosztását illetőleg. Általános érdekű megfigyelésekről lévén szó a ciksi közbirtokos község tájékoztatása végett szükségesnek tartom az alábbiakban közölni bizonyos a közbirtokosságok ügykezelése és vagyonkezelése körül észlelt s rendszerre vált hibákat, amelyek kiküszöbölése valamennyi birtokossági tag közös érdeke, de egyszerűen kötelessége is.

Azon kesdem, hogy a legtöbb milliój vagyontelekekkel rendelkező közbirtokosság ma sem vezet rendszeres számadást, amelyből világosan megállapítható volna vagyoni állapota s a vagyon után származó évi jövedelem kétséget kizáró elszámolása. A helyzet az, hogy kevés kivétellel a ciksi közbirtokosságok a pénztári naplón kívül más nyilvántartást, vagy számadást nem vezetnek, követeleseit és tartozásait rendszeresen nyilván nem tartják s soha tisztában nincsenek azmal, hogy milyen anyagi követeleseitegek vannak az állammal, községgel, vagy magánosokkal szemben. As évi költségvetések csak hosszúra: ógés számítások alapján állítatnak össze, legtöbbessér reális alapjuk nincs s ezért be sem tarthatók. As igazgatóság tagok gyakori

változása miatt nincs meg a folytonosság a pénzügyek vitelében, sem egyéb vagyoni felelősséggel járó dologi ügyekben s az eredmény: az adósságok évről-évre összegyűjtött rendezetlen tételei, behajthatatlan kétes követelesek, a birtokosságra kétes kimenetelű perek végtelen halma, a feljelentések, rágalmasások, alapítalan vádaskodások s bünyűli vizsgálatok véget nem érő láncolata. A könyvvezetés hiánya miatt felbecsülhetetlen károk érték a közbirtokosságokat, mert az igazgatóságok gyakori változása miatt feledésbe mentek a megelőző évi követelesek, azok végrehajtása az új igazgatósági tagoknak nem állott módjában, viszont a birtokosságoknak az állammal, községgel, vagy magánosokkal szemben fennálló követelestegei emiatt idejében rendezhetők nem voltak s követelestegek az adósságok, végrehajtási költségek, perek és perköltségek napról-napra hihetetlen mértékben szaporodtak.

A fent elősorolt s rendszerre vált könyvelési hiányok s azokból származó bizonytalan helyzet és károk megszüntetése céljából a közbirtokosságoknál történt ellenőrző vizsgálatok alkalmával a birtokossági alapszabályok rendelkezései, valamint a szövetkezeti törvény s az erdő törvény vonatkozó rendelkezései alapján a Nemzeti Szövetkezeti Hivatal ellenőrző szervvel oly értelmű rendelkezéseket tettek, hogy a nagyobb közbirtokosságok számadási a jövőben a kettős könyvitel szabályai szerint vezetessenek el s ugyanakkor azt ajánlották a birtokosságok vezetőknek, hogy több szomszédos birtokosság együttesen alkalmazzon egy megfelelő képzettséggel bíró, románul jól beszéző vándor könyvelőt, aki bizonyos kialakított havi fizetésért köteles volna elvégezni hetenként, vagy kéthetente egyszer a körébe tartozó birtokosságok könyvelési munkalatait s ugyanakkor a román fordításokat és levelezéseket is. Ezen rendelkezést a legtöbb birtokosság igazgatósága érthetetlen ellenesvvel és idegenkedéssel fogadta, egyedüli érvvül azt hozván fel, hogy könyvelő alkalmazása a birtokosságoknak újabb anyagi megterhelést jelent. Figyelembe véve azon körülményt, hogy a birtokosságok a multban is alkalmazták románul tudó tisztviselőket a román fordítások és levelezések elvégzésére, akiknek költségei esetről-esetre kiszámítva elérték az 5000—6000 lejt évenként, amely összeg egy vándor könyvelő alkalmazására is elegendő volna a mai viszonyok között, nyilvánvaló, hogy es esetben a takarékosági érv nem állhat fenn, mert egy közpött könyvelő alkalmazása a birtokosságoknak igen nagy hasznára lehet nemcsak a könyvitel elvégzésében, hanem oly peren kívüli esetek elintézésében is, amelyeket a birtokosságok aselőtt csak busásan megfizetett kijárok megbízásával tudtak elintézni. A rendszeres könyvvezetés igen sok előre nem látható kiadásától kíméli meg a birtokosságokat, másrészt biztos támpontot nyújt az adók megállapításánál is, miért is véleményem szerint, aki ezen intézkedést elgáncsolni és szabotálni igyekszik, annak rejtett céljai vannak, amelyek a közérdeket soha sem szolgálják, ellenkezőleg a közvagyon felelőtlen prédálásait segítik elő.

A talános tudott dolog, hogy a ciksi közbirtokosságok vagyonaának jó részét az erdők képezik a követelestegek a ciksi lakosság főjövedelmi forrását az évenkénti vágterekből kiosztandó, vagy értékesítendő fűtelés és tűzifa tezei. Az erdők kitermelésénél az erdő törvény rendelkezései tartandók szemelőtt s ugyszintén az évi vágterek faanyagának a kiosztásánál és értékesítésénél is. As erdők létesítését, kezelését és kitermelését technikai szempontból a járási erdőgondnokság irányítja és őzri ellen s ugyancsak a járási erdőhivatal köteles intézkedéseket tenni aszírnt, hogy a közbirtokosságok évi vágterületi üzemszerűleg átadassanak kitermelés, vagy értékesítés végett a közbirtokosságok tagjainak. Ott, ahol az erdők kitermelése jóváhagyott üzemszerűen történik az évi vágterek kiadása nagyobb nehézségekbe nem ütközik, de igen sok eset van arra, hogy főleg a kisebb birtokosságok nem tudták elkészíttetni annak idején az üzemszerűen s ennél fogva az évi vágterek esetről-esetre a járási erdőhivatal főnöke által tett helyszíni szemle után az általa szerkesztett javaslat alapján hagyatnak jóvá és adatnak ki. As erdők rendszeres üzemszerűen kitermelése nagyban megkönnyíti a közbirtokosságok helyzetét s igen sok költségtől kíméli meg a birtokosságokat, miért is kívánatos, hogy mindazok a birtokosságok, amelyeknek ezidél jóváhagyott üzemszerűen nincs, igyekezzenek azt elkészíttetni és az illetékes erdészeti hatóságok által jóváhagyatni. As erdőkitermelési engedélyek kiadásával kapcsolatban több helyen volt alkalmazni látni bizonyos költségek kifizetését, amelyek az igazgatóság által kellőképpen igazolva nem voltak, semmiféle törvényes alappal nem bírtak s amelyek arra engedtek követelestegetni, hogy burkolt célokat szolgáltak, miért is szükségesnek tartom felhívni a közbirtokosságok figyelmét arra, hogy a vágatási engedélyek kiadásával, vagy megszerzésével kapcsolatban a rendszeres vágterkielölési, leltározási és becselési költségeken kívül más természetű kiadások nem számolhatók el s

az ilyenek a jövőben az igazgatóság anyagi felelősségét vállalják maguk után. Itt említhetjük meg, hogy főleg az erdőeladásokkal kapcsolatosan a vágatási engedélyek kiadását igen sok esetben a fakitermelő cégek és kereskedők vállalják magukra s ezen szolgáltatásuk ellenszolgáltatása fejében aránylagosan kevesebb vételárát fizetnek ki a birtokosságoknak, mint a mennyit a fa tényleges értéke s piaci árak után elérni lehetne. Kíváncsok, tehát, hogy ilyen esetekben hasonló költségek pontosan igazolhatóak a cégek által s ezáltal megakadályozható legyenek különféle visszaélések, amelyek a közbirtokosságok anyagi károsodását vonják maguk után.

Ami az erdőtervény rendelkezései értelmében a közbirtokossági erdők évi vágterének a kitermelésére két mód lehetséges és pedig: a hási kitermelés, amidőn a vágter faanyaga a közbirtokok között aránylagos szerinti kiosztást s minden közbirtokos saját maga termeli ki a részére kiosztott fát, vagy a fának részben vagy egészben való eladása lábán, vagy döntött állapotban, a birtokosok, vagy a vevő cég emberei által kitermelve. A fának a birtokosok közötti felosztása, vagy annak egészben, vagy részben értékesítése a közgyűlés által határozattal el az igazgatóság javaslata alapján s a közbirtokosságok szűkségétel szerinti. Visszaélések s szabálytalanságok mindkét esetben fordultak elő a birtokosságok kárára kisebb-nagyobb mértékben, úgy hogy ezek felsorolása hosszú időt venne igénybe s ezért arra az esetre tételt ki, amikor az évi rendszeres vagy rendkívüli vágterek részben vagy egészben eladás útján értékesítették s ezzel kapcsolatosan a fennálló rendelkezések figyelmen kívül hagyásával a közbirtokosságok érdekeit tetemes károkat szenvedtek. Az az erdőtervény 48 szakasza kötelezőleg kimondja, hogy azon esetben, amikor a birtokosság közgyűlése a fának részben, vagy egészben eladását határozza el, az eladás csak nyilvános árverésen eszközölhető a földművelésügyi miniszterium közbejöttével s állami erdő eladására vonatkozó szabályok szerint. Ezen kötelezettséget igen sok közbirtokosság számos esetben figyelmen kívül hagyva, bizonyos érdekeltek körök befolyására s legtöbbször egyes fávárosok által támogatással s az erdő javára eladásokat eszközölt árverés megtartása nélkül egyszerű ajánlatra olyan mérsékelt áron, amely a fa naplójában jóval alul volt s amely eladás nyilvános árverés útján jóval kedvezőbb feltételekkel s jóval magasabb áron történhetett volna. Az időközben egyszerűen az volt, hogy a cég szerette meg a vágatási engedélyt, az erdő a költségeket, stb., stb., olyan indokok, amelyek a közbirtokosságok vezetőinek a tehetetlenségét, de egyszerűen különféle érdekek közreműködésénél álltak el. A fának nyilvános árverése, ha az arra vonatkozó előmunkálatok kellő időben történtek, az ár tetemes emelkedését vonja maga után s természetesen a közbirtokosságok jövedelme is azon mértékben növekedik, minél jobb árakat lehet elérni az eladott fáért. Azon esetekben tehát, amikor az egyes birtokosságok a rendszeres, vagy rendkívüli vágterekből kitermelendő faanyagot részben, vagy egészben eladás útján akarják értékesíteni, az igazgatóság köteles idejében kikérni az illetékes erdőhivataltól a vágatási engedélyt s ugyanakkor megtenni minden intézkedést az iránt, hogy a fa elárverése rendszeres időben eszközölhető legyen.

A fa nyilvános árverésen való eladásának megvan a az erdőtervényben körülírt feltételei, miért is minden esetben kikérendő az erdőgazdálkodás védelmére s utasítása ezen feltételek szerinti betartása céljából, nehogy formai okok miatt az árverés jóváhagyása nehézségekbe ütközzön. A fának szabadkézből való eladása igen sok visszaélésre adott alkalmat s a múltban s ezek elkerülése végett nagyobb eladásoknál egy esetben sem kerülhet el a nyilvános árverés megtartása. Kisebbségi érdekekkel szemben, az erdőtervényben meg kell említeni a közbirtokosságok között pontosan meg kell állapítani s azt közbirtokosságok kifejezve s leírásával nyilván kell tartani, mindaddig amíg az eladás s árverés megtörténik. Számtalan példával tudom alátámasztani a fenti megállapításokat, de ennek most nem volna helye és értelme, mert az elsorolt hibák többségében mindenki előtt ismeretesek, úgy annyira, hogy azok bizonyítására szükség nincs. Ki kell említenem azonban azt s hiszem, hogy ebben minden jószánlatú gondolkodó és jóhiszemű

Május 3-4-én kezdődő új sorsjátékban már 19 egymilliós főnyeremény

kerül kisorsolásra.

Az új játékterv szerint főnyeremény a legszerencsésebb esetben

13.000.000-

Főnyeremények végösszege: 240.820.000-

Sorsjegyek 125-, 250-, 500-, 1000- Lel. 2-

Révész Ernő főelárúró szerin és sorsjegyek kaphatók:

Smilovits Márton és Lőrincz József

csiki intézőség, Mercurea-Ciuc-Calksereada.

Révész Ernő tg.-munk. főelárúrókban az elmúlt sorsjáték alatt a

20981 számú sorsjegy	1 000 000-
15228 számú sorsjegy	1.000 000-
17506 számú sorsjegy	300 000-
17850 számú sorsjegy	200.000 lejt nyert.

birtokos egyet ért velem, hogy a közbirtokosságok közös érdeke parancsolólag megköveteli, hogy valahára a közbirtokosságok vagyona, a törvényesség, a rend és az igazság szellemében kezeltesék s annak jövedelmét igazságosan jog szerint felosztassák s ne válják közprédájává azoknak, akiknek ezen közvagyon kezelésében és felosztásában valamilyen szerepük van. A közbirtokosságok vagyonkezelése a múltban mondhatni mind a felelősség nélkül történt s azok jövedelme mint a kőd, jobbra-balra szétosztott anélkül, hogy a vagyon tényleges birtokosai abból valami maradandó értéket, alkotni s azt megőrizni képesek lettek volna. Ezen helyzet tarthatatlanná vált az utóbbi időben s éppen annak a megakadályozását célozta a törvényhozó testület akkor, amikor a közbirtokosságok vagyonkezelésének az ellenőrzését a Nemzeti Szövetkezeti Hivatal hatáskörébe utalta. Az ellenőrzés semmi tekintetben nem sértheti a birtokosságok anyagi érdekeit, sőt egyenesen azt célozza, hogy ezen vagyon az arra bízott s a birtokosok bizalmából megválasztott igazgatóság által rendelkezésükre megfelelően kezeltesék s annak jövedelme a tagok között a jog és az igazság szellemében felosztassák. A közbirtokosságok ellenőrzése felbecsülhetetlen hasznára és előnyére van az ösztönös elhatározásoknak, mert az által a közvagyon kezelésére szabályok szerint irányítva a jövedelmét minél magasabb szintre való fokozását, annak igazságos elosztását s ugyanakkor a törzsvagyon megtartását vonja maga után. Az ellenőrzés határt szab annak a féltelen és megrendő átlán vagy pszarájának, amely a múltban különféle címe s formában egyes birtokosságokkal felelősség nélkül, igen sokszor egyéni ambíció és egyéni érdekek által vezettetve s azok kihasználása céljából gyakorlatban volt s rendszerre vált.

A közbirtokosságok ellenőrzése hivatva van megakadályozni a jövőben a könnyelműen megkötött és végtelen mértékű, vagyonpocakoló perek sorozatát, amelyeknek kimenetele a birtokosságokra nézve legtöbbször káros, vagy aránytalanul kevés haszonnal járó volt s hivatva van határt szabni és megakadályozni a napjainkban oly nagy mértékben elharapódzott kijárássokat és egyéni vállalkozásokat, amelyek eredménye igen sok esetben egy kifosztásra benyújtott költségcsúmla volt. Végezetül az ellenőrzés hivatva van megakadályozni s elűzni a korupciót annak minden formájában, amelynek leple alatt felelős és felelőtlen egyének busás összegeket zsebre vágva, a közvagyon mérleki nélkül pocakolhattak anélkül, hogy ez által a közbirtokosságok valamilyen előnyöket szerezhettek volna.

Csak azt kívánom még leszögezni, hogyha a közbirtokosságok vagyoni ellenőrzése eszelőtt 10 évvel kezdődött volna meg a szövetségi törvény s a szervezeti elvek szellemében, ma valószínűleg sokkal jobb helyzetben volnának a közbirtokosságok, nem volna milliókra mérő rendezetlen adósságuk, milliókat kitevő adóhátralékuk s jövedelmek eltitkolásból származó büntetések, nem volna megszámlálhatatlan vesztett, vagy kétes kimenetelű perek ügyek, nem volnának tele a hatóságok alopas, vagy alaptalan feljelentések, rágalmozó vádaskodások, stíkásztaók, kihágások s b. pokosságát tartalmazó iratok doáráival, s mind ezek eredményeképp nem volnának meghasonlott, civakodó, rágalmozó és pártokodó birtokosok felek, akik egyéni érdekből, vagy felújításból minden tetükkel és cselekedetükkel csak a birtokosságok kárára voltak, hanem boldog és megelégedett családok tűzhelyek, kulturázák, olvasókörök, gazdaságok, termelő és értékesítő szövetkezetek virulnának ott, ahol milliók jövedelmek usztak el évek hosszú során át s hirdetői tudnak minden időknél a székely nép szorgalmát, józanágát, takarékoságát és kulturáját. A szervezetenél, egyenlenség s igen nagy mértékben az ellenőrzés hiánya iuttatta a birtokosságokat a mai helyzetbe s ha még akad valaki, aki ennek az ellenkezőjét állítja, azt joggal lehet ottalán elforgatással vádolni a fejáruónak belyeseni.

A sors úgy hozta, hogy a Nemzeti Szövetkezeti Hivatal bizalmából és rendelkezéséből a csiki közbirtokosságok ellenőrzési munkálatait részben én is végeztem. Ezen felelet súlyos kötelezettséget és ernél nagyobb felelősséget rótt rám, amelynek becsülettel igyekeztem megfelelni legjobb tudásom és tehetőségem szerint s emellett tartva azt, hogy a törvény és igazság szellemében teljesítsem kötelezettségem s minden ténykedéssel csak a közérdeket szolgáljam.

Ezen ténykedéssel kapcsolatosan az utóbbi időben bizonyos sajtó organumok részéről meg nem érdemelt támadásban volt részem, bizonyára azok részéről, akiknek érdekükben állott az hogy bűnös üzelmeket ilyen módon fedezzék s a közvéleményt ezzel félrevezessék. Mindazoknak, akik egyoldalú bírálat s egyoldalú hírszerzés alapján a közvéleményt ilyen módon fedezték s a közvéleményt ezzel félrevezették. Mindazoknak, akik egyoldalú bírálat s egyoldalú hírszerzés alapján a közvéleményt ilyen módon akarták informálni a fentiekben megírtam a választ s még hozzá adom azt, hogy a törvény és az igazság útjáról soha leterem nem fogok s a közérdeket egyéni érdekeknek soha alá rendelni nem fogom. A csiki közbirtokosság közérdeke pedig jó akaratú fizetésébe ajánlom a fenn elősorolt észrevételeimet tudomás végett arra kérve, hogy saját érdekében tegyen meg minden lehető az észlelt hibák kiküszöbölésére, mert csak úgy remélhetünk sorsban jobbra fordulását s vagyonának megőrzését csak úgy biztosíthatja, ha azok kezelését megfigyelhető, értelmes, jónak gondolkodó s a mindenképp előtt becsületos egyének kezére bízza, akik a közérdeket szem elől tévesztve s azt önös érdekeiknek alárendelni soha nem fogják.

Kertész Béla, gazd. felügyelő.

Városunk asszonyai

Közel több év óta asszonyok április hó 17-én délután a tavaszian derűs beszélgetés közben minden előkészülettel megtették, hogy a tervezett turista vacsora a legjobban sikerüljön. A kicsiny összejövetelnek nagy célja van: segíteni akar az EKE céljainak elérésére, hogy a városunkban a Zsigmond feletti H rom-várát, hogy fellebbentse — izmos székely munkás-karok segítségével — a mult sok százados fátólát: lássuk, milyen is volt az a vár (s ennek képeink még ehhez hasonló más harmadik), amelyet népünk mégded képzetele óriásokkal népesített be, akik a hogy tetején ülve látványt henyújtották a völgybe s ott fűrésztették a mostani fűrdő táján az öreg olt kanyargó vízét... Erdemes belenézni a mult regelő nagy környébe és közeibe. A tekintet, amely a vár jelenből tud visszanézni a mult mohos redőibe, tud meérze, e'örreppenni a jövő kék'ő távo'ába. Az ilyen tekintet nem tud csüggedni, de tud látni, hirdi, dolgozni.

A vacsora április hó 28-án, szombaton este 7 órakor lesz az Európában, s bizonyos, hogy a legvidemább hangulat fogja jellemeni, mert: kitűnő lez és szűdtőben olosó, mindössze 27 lej. Vacsora közben a szervezés érzetvevők lelki táplálékáról kelleme o'os beszélgetések, színes-szöttes képek s eddig még titokban tartott meglepetések fognak genőskodni. (A)

KÖZGYŰLÉS.

Dal- és Zeneegyesületünknek tolvó hó 12-én közgyűlése volt. A zároszámadások elfogadása után, a közgyűlés megállapította az 1933 és 1934 évi tagsági díjakat, majd letárgyalta és elfogadta az 1934 évi költségelőirányzatot, amely bevételi oldalán 50.208 lej, kiadási oldalán 45.547 lejlel zárul. A pártoló tagsági díjakat havi 12 lejben, a rendezéseket havi 8 lejben, míg a működő tagsági díjakat évi 10 lejben állapította meg a közgyűlés. A terjedelmes, mindenre kiterjedő titkári jelentésből tudjuk, hogy az egyesület 1890 óta, vagyis 43-ik esztendeje szolgálja a magyar dal- és zenekulturát. Az egyesületnek van zenekara valamint férfi- és vegyeskara. A zenekarnak 20 tagja, míg a férfi- és vegyeskarnak 40 tagja van. Az alapító tagok száma 35, a pártolóké 33, a rendezes tagoké 26.

Az egyesület védnöke dr. Pál Gábor, zászlóányja özv. Fejér Sándorné. Van még az egyesületnek 5 tiszteletbeli tagja, névszerint: Kassai Lajos c. kanonok, Takács Károly ev. ref. esperes, Farkas Imre nyug. főszámtanácsos, Zsigögn Zoltán tanítóképzedei c. igazgató és Orhán Mihály nyug. péüi osztályfőnök. Az egyesület adminisztrációját 13 tisztviselel és 12 tagu igazgató-választmány intézte.

Az énekkar az utolsó közgyűlés óta betanult 14 darabot. Ebből operaszlet 2, zenekíséretes műdal 3, műdal 5, népdal 3, mise 1.

A zenekar betanult 15 darabot. Ebből 3 szimfónia, 2 swite, 1 zongorahangverseny, 1 csellóverseny, 4 operaszlet, 1 mise, 1 Brahma kompozíció, 1 Strauss keringő és 1 zenekari kíséret. A nyilvános szereplések száma 13,

TÜDŐ-BETEGEKI

Prof. Dr. Páter tüdőteája erősíti és gyógyítja a tüdőt,

a tüdőszövet sebezhető elmeszesedését kedvezően befolyásolja, megszűnteti az éjszakai issadást, osztkenti a köhögési ingeret és a köpetést, a tea étvágygerjesztő, testsúlyt növel és erősíti a test ellenálló képességét.

Tüdőbeteg a Prof. Dr. Páter-fele tüdőtea rendszeres használata az egészségi állapotban nagy javulást idéz elő s ennek nemcsak külsőleg lesznek látható jelei, hanem sok esetben tartós gyógyulást hoz. Ezek díosírik ezen gyógytea kiváló hatását.

Prof. Dr. Páter tüdőteája

a meggyesékhelyek legtöbb gyógyszerárában és drogériájában kapható azonnal, ahol nem lenne, ott a gyógyszerésze kifejezett kívánására az eredeti osom gólasít teát néhány napon belül megismeri. Minden eredeti osom gólasít teát feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. Levelező-lap útján s tea "Caillag" gyógyszerár. Braşov, Hosszu-uca 5. sz. alatti lakattól rendelhető.

3 Kapható minden gyógyszerárában és drogériájában

mely alkalmakkor a betanult ének- és zenakari művek mind előadtak.

Hosszasan foglalkozik a jelentős az utánpótlás nehézségeivel. Panaszolja, hogy az intellektuál osztály csak fogyasztója, de nem termelője, illetve művelője sem a vokális sem az instrumentális zenének. Egy gyökeres középiskolai reformtól várná, hogy az ifjúság jobban ráneveltesse az ének és zene szeretetére, mert ma az ifjúság túl van terhelve a nyelvek erősakolással és ugyeszlóván nincs ideje a szép keresésnek lehetőségeire. Ez a szép gyakorlatilag a művészi tárgyak erőteljesebb tanításában gyökereznek.

Sajnos még nem élünk annyira öntudatos kisebbségi életet, hogy tisztában lenne mindenki kulturális intézményeink támogatásának fontosságával. E tekintetben sokat tanulhatnánk román testvéreinktől, akik vallás- és rangkülönbség nélkül egyik akkor, mikor saját tadjuk kulturájának reprezentálásáról van szó.

Éppen azért, mert nem élünk öntudatos kisebbségi életet, ennek természetes következménye kulturális életünk vérszegénysége is. A magyar úr nem szeret énekelni, legfeljebb boros asztal mellett s így nem is csoda, hogy ebben a kis városban nem lehet összehozni egy olyan dalárdát, amely ne küzdene állandóan létszám és hangbeli nehézségekkel. Dalárdánkban a lelket évtizedek óta derék iparosaink és kereskedőink tartják. Tisztelet adassék azon néhány ügyvezető intellektuálnak, akik felülemelkedve a beteges képződéseken és idejét mult különböző éveken óta lelkes támogatói a dal- és zeneegyletnek úgy anyagiakban mint erkölcsiekben.

Ismerteti a titkári jelentés az egyesület viszonyát a társadalomhoz és a hatóságokhoz is. Leszögezi, hogy a dal- és zeneegylet lételemét a helyi társadalom anyagi és erkölcsi támogatásában birja. Ez a támogatás bizony vérszegény s ilyen formán az egyesület celekvési lehetőségei is erősen korlátozottak. Igyekeztünk — mondja a jelentés — minden lehetőt elkövetni, hogy intézményünket mind inkább közelebb hozzuk a közönség szívéhez, azt megkedveltesük és megszeretessük.

A hatóságokhoz való viszonyt kifogástalannak mondja a jelentés. Semmi kulturális tevékenységében nem korlátoztattott az egyesület. Viszont az egyesület is éber ügyelt arra, hogy a békét semmi kilengés meg ne zavarja.

Az egyesület viszonya a Romániai Magyar Daloszevetséghez, valamint a testvér egyesületekhez szintén kifogástalan, bár anyagi hiányában — jegyzi meg a jelentés — nem tudunk velük szemben úgy reprezentálni, amint kellene.

Az anyagi helyzettel foglalkozva, siralmas hangok csendültek fel a jelentésből. A pártoló tagok száma nem áll arányban a város társadalmának teljesítő képességével. Sokan vannak, akik társadalmunkban vezető helyeket töltenek be s még sem tagjai városunk ezen tulajdonképi egyedüli magyar közmívelődési intézményének. Vannak emberek, akik jóllehet a legjobb anyagi viszonyok között élnek, még is sajnálnak a dal- és zeneügyétől havi 12 lej pártoló tagsági díjat. Az egyesület által nagy fáradsággal és áldozattal rendezett hangversenyeken távolmaradásukkal timentnek, sőt akadnak olyanok is, akik sajátkezű aláírásukkal vállalt tagságukat, havi 12 lej tagsági díj miatt nem restelték letagadni. Természetesen ezen urak magatartása fel van jegyezve az egyesület „aranykönyvében” mint kultur-dokumentum.

Panaszolja továbbá a jelentés, hogy a tagsági díjak alig alig 30%-ban folynak be s emiatt az egyesület fennmaradása veszélyben forog. Az anyagi helyzet feljavítása érdekében a taggyűjtést, a tagsági díjak beszedését, az őszi és téli hónapokban pedig könnyű műsorokkal tea-délutánok rendezését tartja szükségesnek a jelentés.

Megemlékezik a titkári jelentés a dalos-otthon és egy zeneiskola ügyében indított, de az anyagi hiánya miatt félbemaradt mozgalomról is. Majd panaszolja, hogy sem a segevárí, sem a legutóbbi kolozsvári országos dalosversenyeken anyagi okok miatt nem tudott résztvenni az egyesület, jóllehet ez alapszabályszerű céljából és feladataiból folynék.

A jövő feladatait a következőkben körvonalazta a jelentés:

„Egyesületünk jövő feladatát az erkölcsi és anyagi megerősödés kell, hogy képezze. Az erkölcsi megerősödésnek első és legfontosabb biztosítéka az összetartás. Az egység és összetartás imponál és vonzóerőt gyakorol azokra is, akik ma még egyesületünknek nem tagjai. Azok pedig, akik szerencsések vagyunk ezen szépmultu egyesületnek tagjai lehetni, tartsunk össze, tiszteljük és szeressük egymást. Ezen összetartás jegyében igyekezzünk minél szebb eredményeket elérni és felmutatni s azáltal hódítsunk magunkhoz azokat, akik ma még egyesületünkön kívül állanak. Számos polgártársunk van, akik egyesületünknek nemcsak hogy tagjai lehetnek, hanem tagjai kell, hogy legyenek. Mert, ha vannak állampolgári köteleességek, amint hogy vannak — úgy vannak társadalmi és faji köteleességek is, amelyek alól különösen azok nem vonhatják ki magukat, akiknek ahhoz az Isten módot és tehetséget adott. Egyesületünk erkölcsi jövője a működő tagok lelkiismeretességén és ügybizalmán, — anyagi jövője pedig a pártoló és rendes tagokon fordul meg. Új tagok gyűjtéséről tehát sem az egyik, sem a másik irányban lemondanunk nem szabad.

Gondunkat kellene, hogy képezze bizonyos propaganda kirándulások rendezése is, miképpen az a multban történt. Ezáltal, míg egyrészt új dalárdák alakítására adnánk lökést, addig másrészt a meglevőket nagyobb tevékenységre serkentünk.

Arra kell törekednünk, hogy a falusi nép figyelme mindinkább ráterelődjék a dalosügyre. Ezt annál inkább tehetjük és tennünk kell, mert dalostermészetű nép vagyunk és a dalozást népünk lelkében, mint faji tulajdonság él. Mi sem igazolja ezt ékebben, mint a népünk ajkán időző időre keletkező sok szép és jellegzetes népdal. Például: „Megy a vonat megyen-csattog a kereke” vagy „Hej de szépen esik az eső”... vagy legújabb: „Hej csipkerózsza szurta meg a kezemet”...

Kodály Zoltán és Bartók Béla, a magyar zene legkiválóbb képviselői is annyira érdekesnek és jellegzetesen magyarnak tartják a népdal költészetünket, hogy azt munkálkodásunk tengelyévé tették s az új magyar operastilus kialakulásánál a legnagyobb szerepet szánták neki. Tudvalevő, hogy úgy Bartók, mint különösen Kodály Zoltán eszenvedélyes gyűjtői népdalainknak.

A legközelebbi jövő ezen felsorolt feladatai mellett nem szabad figyelmen kívül hagyni az énekari kiképzés tökéletesítését és általában az énekár színvonalának emelését. Törekednünk kell az énektechnika fejlesztésére úgy az egyén, mint az együttes vonatkozásában.

A multban elért sikereink impulzusul kell szolgáljanak arra, hogy dalárdánk a tökéletesedés útján előre haladjon s az utóbbi években tapasztalható visszafejlődés megszűnjön. Ehhez a vezetés és irányításbeli feltételek teljes egészükben megvannak. Fiatal, szakképzett és ambiciózus karmesterünk van, aki rátermettségének immár több tanulejt megállította és aki nehézséget és fáradságot nem ismer, mikor arról van szó, hogy egyesületünk ügyét előbbre kell vinni.

Állandóan lelkiszemeink előtt kell lebegjen zenekarunk fejlesztése és tökéletesítése is, de nem szabad megfeledkeznünk egy dalos-otthon építéséről és egy zeneiskola alapjainak megvetéséről sem. Ha jelenleg nincsenek is meg ehhez az anyagi előfeltételek, még is szívünkben és lelkeinkben táplálunk kell ezt a vágyat és a lelegező adandó alkalomkor sikra kell szállnunk az eszme megvalósításáért.

Elhiszem és vallom T. Közgyűlés, hogy az élet nehézségei és megpróbáltatásai sokszor szárnyát szegik vágyainknak és reményeinknek, kedvtelenné, lehagolttá tesznek mindnyájunkat. Tudom jól, hogy az élet küzdelméi éppen minket kismembereket próbálnak meg legjobban s míg a jó sorban élők páholyból nézik az élet tolyását és kevésbé törődnek a közjával, addig nekünk kisexistenciánk kell a kulturáért harcolnunk és áldozatokat is hoznunk. Tudom igen jól, hogy a művészetek virágos kertjében foglalatokodó kriptezsek — minden időben szegények voltak, akárcsak a keresztusi gondolat hajdani terjesztői — a vagyonos osztály pedig csak fogyasztója, de nem termelője a művészeteknek. De mert ennek tudatában vagyunk, éppen azért fokozottabban kell éreznünk elhivatottságunkat, fokozottan éreznünk kell magunkban azt a lelki gazdagságot, amelyet a művészetek általunk művelt ágazata termel ki bennünk.

Elmulik minden a nap alatt csak az emlékezet örök. Emlékeztetéssé pedig csak eszmék és nagy gondolatok által lehet az ember...

Eszmékért, ideálókért küzd a Csikszeredai Dal- és Zeneegylet is immár 43 esztendő óta s azok, akik ennek az egyesületnek kitélkében ezeket az eszméket és gondolatokat szolgálták és fogják szolgálni a jövőben — méltók az utókor emlékeztetésére.

Ne legyen hát T. Közgyűlés semmi, ami bennünket eltávolított a dal- és zene szeretetétől, az eszme hűségétől, a bölcsönktől a koporsóig kísérő a dal, Istennek a legkegyesebb adománya, amely mindig szívből jön és szívhez szól; amely által örök ideálók szólnak meg; amelynek szellemi színtárján közelünkbe repül a legtávolabbi mult s amely megtanít hinni, remélni és szeretni.

A tetszéssel fogadott titkári jelentés után, a közgyűlés megválasztotta az új tisztikart.

Az egyesület elnökekül választotta Dr. Pál Gábor képviselőt; ügyvezető elnökül Dr. Buzás Márton orvost.

Karmester: Sarkadi Elek.

Dal- és Zeneegyletünk munkájának és célkitűzéseinek fenti ismertetése után mi sem természetesebb, mint a kitűzött cél eléréséhez a legjobb atmoszférát kívánni és óhajtatni. Eppen ezért kérünk kell azokat, akik vármegyénk területén induló zenei életének megzavarására törekednek, álljanak el ettől az áldatlan szereptől s ahelyett tojjanak össze egy közös munkára, amely jót hoz a közre. A közvéleménynek éppen elege van a kiélezésekből s a kákán is csomót keresni szeret zenei és egyéb „local patriotizmusból”. A közönségnek békeség és munka kell s nem örökös civódás. Meg kell tanulnunk egyszer már becsülni egymáshoz a jót s elnézni a hibát, hiszen olyan kevesen vagyunk, hogy még a nagy bűnösöknek is illő és időszerű megbocsátani. Ez a néhány sor a somlyói templomi hangversennyel kapcsolatos csipkerózska-íródt. Cló.

Egymillió lejt fizettünk ki
az Osztálysorsjáték március 26-iki húzásán kihuzott 11876 sz. sorsjegy szerencsés nyertőnek.

Ha Ön is nyert akar, sorsjegyet csak az Ag rár Takarékpénztár csikszeredai fiókjánál vegye meg.

80.000 sorsjegy köztől 36 000 sorsjegy nyer!

Mindentit érhet szerencsével!

Legközelebbi húzás május 3. és 4 én.

Felvilágosítással készséggel szolgál:
Takaos Lajos, az „Agrár” Takarékpénztár csikszeredai fiókjának főnöke. 1—

Bucsuusó.

Bukarestbe való átköltözködés alkalmából kedves „Isten hozádát” mond jó barátainak és ismerősöknek
Smilovits Marton és neje.

Eladó Csikszereda belvárosában 92 nos.-ól nagyságu saroktelek, melynek frontja a Gimnázium utcában van és a Jónesf uccára is kiérkező. Nagy forgalmu fekvése miatt tiszti célra is alkalmas. Értekezni lehet Sprencz Hugó, Csikszereda, Marasesti-ucca 15. házában alatt. 1—

Szent Ferenc csikszeredai Harmadik Rendjének ünnepe.

Szent Ferenc harmadik rendjének a szelleme, szabályzata megköveteli, hogy tagjai vállalt kötelezettségeiket: az alázatosságot, az engedelmeiséget az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit, a tiszta életet, a szegénység igénytelenségét és mindazokat a különös feladatokat, amelyek a tulajdonképpen értékét adják meg a rendnek, a legnagyobb csendben, minden feltűnés nélkül végezzék. Van azonban egy napja a rendnek, mely alkalommal nemcsak megvann engedve, de az erkölcsi példaadás kedvéért, igenis nyilvánosan ünnepelnie kell és ez a tagok ünnepélyes fogadalomtétele.

Az itteni fogadalomtételt háromnapos áhítatosság vezette be. Háromnapon keresztül szolgált P. Benedek Fidal rendi igazgató Szent Ferenc szavaival a felavatandó tagokhoz és érdeklődőkhez. Buzdított, bátorított, toborzott az ő egyszerű, kedves, végtelen szerény, vonzó egyéniségével. Szavai éleslátással mutattak rá a mai kor lelki és testi nyavalyjaira és a gyógyító irre, amelyet csak Istenen keresztül lehet megtalálni.

— A mai világvizonyok — mondotta többek között — le ki eltévelyedéseivel, kommunista és felforgató irányzataival, kizsákmányoló gazdasági politikájával, könyörtelen uszaráival, üldöklő készülődéseivel, mindent eltipró anyagiasságával, zilált idegrendszerével, kicsapongó, féktelen élnivágásával, bámulatosan hasonlít a XIII. század eseményeire és életére. Akkor is tozódott a jölt, nagy fények voltak és még nagyobb árnyékok. A nyomorúság miatt ezek pusztultak el akkor, amikor büszke palotákban döszölt a kiváltságos osztály néhány száz embere. Akkor is lángolt a gyülölködés szelleme, akkor is világégek hajnalpirját vetítették előre politikai fullajtárok titkos működései. Akkor is fegyvert fogott testvér a testvérré, eladta egy tál lenecéért és nem szégyelt aljas denuncians gyegyverekkel ártani a testvér a testvérené, a nemzet a nemzetnek. Akkor is megbomlott aggyal életére tört az ember embertársának, ha éltetett. Akkor sem volt szent semmi, a kapzsiság, anyagiasság áruló Judásainak, sem haza, sem vallás, sem család, sem Isten. S akkor, mikor legforrongóbb volt a világ: előállt Assziaszi egyik leggazdagabb, legtekintélyesebb családjának fia, aki addig csak az élet örömeinek élt, mint az akkori kor embere, akinek gazdagságot, ifjúságot adott az élet és azt mondotta: elég volt! Szőrcsuhába öltözött, meztelen lábaival megindult és hirdette az üdvözítő igjét. Gyakorolta a legszentebb erényeket másokkal szemben akkor, amikor éhezett, amikor türt minden guynolódást, amikor legyőzte a test ösztöneit, amikor alázatosságában szolgálbb volt a koldusnál. Elete mágnus volt: csak úgy vonzotta magához a lelkeket. Főuri paloták kényes kisasszonyai, előkelő gavallérok hagyták el otthonaikat, hogy Ferenc bűvös körében segítsenek nyomorult embertársaikon. Hol van ennek a kornak, amely talán még elvetemültebb a technika ezer ratineriaja miatt, a Szent Ferenc? Lehet, hogy eljön, de nehogy későn legyen! Szent Ferenc szelleme él, hasonló példát szolgáltat, mint akkor a XIII. században. Tanítványai, akik mintegy ötmilliót számlálnak a világon, ma is általa beszélnek és nyújtják a segítséget urnak, szolgának, szegénynek koldusnak. Soha aktuálisabb nem volt Szent Ferenc példájának a követése, mint most. Nem véletlen tehát, ha széles e világon pislogó mécsesként lobbanak fel Szent Ferenc rendjeinek terjedését jelentő lángoskák, hogy égreirt lángoszlopok legyenek tagjai buzgósága és imádsága révén.

Csikszeredában alig egy évvel ezelőtt alakult meg a harmadik rend. Legelső tagjai már eljutottak oda, hogy méltók lehettek a fogadalom letételére. Vasárnap délelőtti ünnepélyes szent misét mondott P. Fidal, majd annak végével közvetlen, a meghatottságtól fátyolozott hangon figyelmeztette a tagokat, mi a köteleességek és milyen csodálatos kegyelmekben részesülnek. Utána egyenként kivette a huez legelső tagtól a fogadalmat, mely után felhangzott a Te Deum. Majd László Ignác hittanár, harmadrendi tag, köszönte meg P. Fidalnak, hogy módot adott a rendbe való belépésükre. Nyilvánosan is fogadalmat tett a tagok nevében, hogy egymást lelkileg és anyagiilag soha el nem hagyják, támogatják. Aztán így folytatta:

— Tudom, vannak itt az Isten házában jelen levők között olyanok, akiknek arcára kiült a mosoly, a guny, amint mi itt vallomást tettünk rendünk szeretetéről, amint felöltöttük szent jelvényeinket, de minket ez nem rettent vissza. Mi tudjuk, hogy az a guny, az a kacaj közönséges lelkek mélyéről fakad, akikben még nem munkált a koldus Ferenc szelleme, akik nem tudják mi az lemondás öröme, a segítség és segítség könnyfakasztóan felemelő érzése. Nem itéljük el őket, majd a jó Isten kegyelme és folyton szaporodó táborunk nyomában fakadó kegyelmek, biztosan tudjuk, megváltoztatják őket.

Leközöltük ezt a pár mondatot, mégpedig azért, mert sajnós, „uri asszonyok”-at láttunk mosolyogni a templomban a fogadalmi szertartás alatt. Sugdosódtak, nevetgéltek, mintha zsuron lettek volna. Csodálatos, hogy férfiakat, akiket pedig cinikusabbaknak tartanak, nem láttunk másképp, mint mélyégesen megilletődve. Hiába, az élet gondjai között nekik inkább szükségük van a lelki és testi segítség átérésére, mint azoknak a nőknek, akik az életnek a könnyebb felét választották.

A fogadalomtételi ünnepségek egyházi része ezzel lezárult. Este a kath. főgimnázium tornatermében világi ünnepség kezdődött. Az előadáson ott volt, a rossz idő ellenére, mindenki, aki lelkiekel tördőni szokott. P. Domkos, ferences hittanár konferált. Az első szám „Kinek szaván minden dalol” című, a harmadik rend indulója, karéne volt. A nagyszerű lendülettel előadott ének után P. Trefán Leonard főtaty, az országos ismert kitűnő hit-szónok mondott ünnepi beszédet. A mosolyról beszélt, a derűről, amelynek le kell rinia minden Ferences testvér arcáról, mert Assziaszi nagy szentje a „mosoly Szentje” és példájára derült lélekkel, megadással viselt türelemmel, önmegtadással és szent engedelmeiséggel kell járni az élet útjait. Szellemes mesészörvése, példákkal fűszerezett hatalmas lendülettel és színnel előadott beszéde nagy sikert aratott. Mindenki szeliden nevetett a barátságos invitációra:

„No, most tessék mosolyogni!“ „Babilonnak vízei mellett“ című 136. szoltár frappáns és kitűnő előadása után „Asszisi virága“ c. darab következett. A Szent Klára életéből vett négy képből álló művet a szereplők egyszerű sikerre vitték. Megható jelenetei, a maguk egyszerűségében, színpadi technikai rafinériák nélkül is, több felvonáson át megkönyözötték a közönséget. Klára szerepében Albertné (Gábor Margit) remekelt. Bájos, közvetlen, nyugodt játéka maga volt az élet, meglátszott a rutinizott régi műkedvelő. A grófkisasszony tökéletes, kényes, de magasba végyó, magába hivatást érző és ezért küzdeni kész alakját igazi művészettel, tökéletesen vitte színre. Két felvonásvégi jelenete sok könnyet csalt a szemekbe. Agnes szerepét Fénya Böcske alakította. Annyi közvetlenséggel, lélekkel, egyéniségével mért szereptudással és alakító művészetével, hogy ennél jobb már nem is lehetett. Ferenc Margitka Hortolána szerepében volt kitűnő. Kellemes organuma, megjelenése vérbeli műkedvelőre vall. Beke Annuska, Jakab Rózsika, Biró Totyó, Ferenc Elvira, Mezey Ducika, Mezey Ibika, Gábor Annuska, Kovácsné Rigó Mancika, Domokos Pirike, Simó Mancika annyi lélekkel, kedvvel, ambícióval vitték a darab többi szerepeit sikerre, hogy megérdemelték a virágot, amit kaptak, a közönség tapsai mellett. A férfi szereplők közül Szeiwart László és Biró Zoltán olyan régi műkedvelők, hogy újat róluk nem mondhatunk, csak azt, hogy kitűnők voltak. Cal.

Forum.

1. Zárszó a zenekritikához.

Valaki zenekritikát írt, melyben mellékesen, de félreérthetetlenül megrohmozta zenésztársát. (Konkurrenset?) Ügyetlenül csinálta: a kész munkában sok fércet benne felejtett.

Gimael észrevette ezt és szóvá tette. A kritikus vagy egyik ígéretesség erre még keményebben és még nyiltabban megtámadta a dologban ártatlan zenész-kollégát.

Gimael kénytelen tehát ismét megszólalni, habár nem szeret egy dologban kétszer beszélni. Sajnálja a felidézett félreértést gratulál a Csiki Néplapnak a Gimael név igazán szellemes megfejtéséhez: viszont kénytelen megcáfolni azt. Mert „Gimael“ nem annyit jelent, mint „Gimn el“ és Gimael személye nem azonos a megtámadott Gimn-El-ekkel.

Ami a „zenei dilettantizmus“ illeti, arra Gimael azt feleli: mindenki egy muzsikál, ahogy tud, viszont a haladás előfeltétele, hogy valahol kezdeni kell. Ezért várta, hallgatta és dicsőítte örömmel a kérdésem templomi hangversenyt is, és ha kritikája megmarad kritikának, nem foglaj magában zenészhöz nem illő alattomos oldalvágásokat, ma is csak örömmel gondolna rá. Viszont csodálkozik azon, hogy a kritikus — aki úgy látszik mégis zenész ember, jóllehet kritikája alapján az ellenkezőre kellett gondolni — nem látja meg annak kulturális és szociális jelentőségét, hogy a „dilettantizmus“ eszközeinek felhasználásával, vagyis a helyi lehetőségekkel számolva összehozott zenekari együttes már is látható haladást eredményezett egy a tagok tudása, mint a közönség izlésének nevelése szempontjából. Ezt pedig annál kevésbé volna szabad lebecsülni a névtelen kritikuskának, mert ez a „dilettantizmus“ által nevelt zenei izlés az ő és társaságában lévő komoly zenészek (a Cs. N. által hivatkozott „háborgó közvélemény“, Szedő) útját egyengeti a megtámadott, rasszologia szempontjából megmért és könnyűnek talált „dilettantizmus“ pedig pont azt a szociális és zenei nevelő munkát végzi el, melyre ő és komoly zenészei intrikálgatásai miatt — sajnos nem érnek rá.

Végül a rasszológiát illetőleg azt mondja Gimael: ha valaki rassziata elvekket politizál, lássa. De zenében ennek nincs helye, mert a zene az összemberiség közös platformja — hála Istennek. Annál könnyebben ajánlhatja ezt Gimael a névtelen kritikus figyelmébe, mert maga is zenész és mert véletlenül éppen olyan „fajsziékely“ mint ő. Ezzel Gimael lezárta a maga részéről a kérdést.

2. A park.

Kezdetben mocsár vala, mely körül idők folyamán lassan felnőttek izléssel és divattal dacoló házacskaik. Ne csodálkozzunk hát, hogy komoly középületeink, mint a vigadó, állami gimnázium sbbi méltó undorral hátat fordítottak neki. Később ide hordották a város szemétét, ami által „nivója“ láthatólag emelkedett. Jelenkorban sivatag városunk ölében. A tűzoltó toronyból szép kilátás nyílna erre a „Góbé sivatagra“, ha fel lehetne oda menni. Már tudniillik a toronyba. Hogy a sivatag képzeete teljes legyen — van oázis is benne, mely szerényen húzódik meg az egyik sarkában kiközösített plató alakjában. Ennek köszönhetjük, hogy itt még van némi élet — hetenkint egyszer.

Tiszteit polgártársaim. Azt hiszem mindnyájan beláttuk, hogy a város kelles közepében állati hulladékokból, városi szemétből nem lehet az idők végéig közteret fenntartani. Nem lehet, ha a jelszó az, hogy Csikszereda furdóváros legyen. Furdóvárost tündő nélkül és park nélkül elképzelni nem lehet. De más várost sem.

Ha már ez a város egyéb szórakozási lehetőséget úgy sem nyújthat az idegenből idevetődő látogatóknak, legálabb legyen egy arnyas, portmentes hely, ahol egy-két órát eltölthet és elmélkedhet azon, hogy vajjon mely bal-szerencse hozta őt városunkba. De nemcsak idegenről van szó, hanem saját magunkról is, kik szívesen látunk zöld vegetációt, nyíló virágot az egykori sivatag helyén, arnyas padokon üldögélő — mondjuk nyugdíjasokat és vidáman játszódozó gyermekeket.

Es mindez meg fog valósulni. Tudomásom szerint városunk agilis polgármesterének kezdeményezéséből a park munkálatai kezdetüket veszik. Örömmel vesszük tudomásul ezt a kezdeményezést és reméljük, hogy a város közönsége osztatlanul fogja pártolni Farago polgármestert terveinek végrehajtásában. Gimael.

Új és használt írógépek kaphatók, Vákár könyvtárakadásában. Csikszereda.

Kébdőlökredenc, rubaszekrények eladók Mayer tanárnál, Csikszeredában.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Elhelyesték Cristescu alezredest. Cristescu Petre alezredest, a helybell pioner zászlóalj parancsnokát átelyesték a Bukarest melletti Chilia-ára. Cristescu alezredest megértő, igazi ur volt, aki városunk társadalmával a legmelegebb barátságot kereste és tartotta fenn. Különösen a sportéletünk köszönhető sokat az ő kultur gondolkodásának. Segítette, támogatta és salvvel lélekkel dolgozott a sportért. Csikszereda város sokat vesztett ennek a lelkes, jóembernek az eltávozásával. Cristescu alezredest csiki munkássága példa arra, hogy a kisebbségi magyarság megbecsülje, szereti és tiszteli azokat, akik becsületes, jóindulattal közelednek hozzá. Cristescu alezredest pedig mindenkor jószívvel állott ennek a városnak és minden kultur-ügyének szolgálatában. Ezért tisztelettel bucsuzunk és mindenkör szeretettel gondolunk azokra az évekre, amelyeket közöttünk töltött.

— Jönnek a színészek. A magyar színészek Csikszeredában, folyó évi április 23-án, a Vigadó termében megkezdik előadásait. A líváló és igen jó erőkből álló társulatra felhívju a közönség figyelmét. Kérjük, hogy pártóják és támogassák a magyar szónak ezeket a küzdő és annyi nehézséggel bíró apostolait. B-riet árak: I hely 12 előadásra 400 lej; II. hely 12 előadásra 320 lej; III. hely 40, 30, 20 és 10 lej. — Műsor: Április hó 23-án: Ery csók és más s-mmi, oper-tt; 24-én C-tp-ke operett; 25-én Embor a hid alatt; 26-án Tessék beszállni, operettrevöl. J-gyek elővétele Bartha Géa a női- és férfi fodrász esalonjában.

— A székelyföldi háziipari termékek eladását megkönnyítették. As 1934 évi 594 sz. minisztertanácsai naplóval kiterjesztett Maros, Csik, Udvarhely Hárosékvármegyékre is az 1933 évi június hó 13-iki 716 minisztertanácsai napló által: az ország má: vidékeinek adott azon engedély, hogy a megvők labó-sága háziipari, falpari, (d-rsaka, sz-nd-ly, g-receda, faragatlan-rönk, fajsze, caeber, dzsza, szőlőkaró, szénavilva, lapát, kumlókaró, lécs, kapanyél, stb.) cikkeit, vala intt agyag-áru, faszén, gyümölcs, m-ész, gyapju, ruha, posztókat, bárányborturda készítményeit az 1852 évi caszári patens rendelkezésinek betarása melitt háza ó kereskedés úján értékesíthessék. A fentbb f-leorolt áru-sá-ítására ezek is igénybe veh-ő. A megyei és k-és-égi előjárásoknak megengedett, hogy a f-nu-ébb emlitett vidék érdekeltségének a házaló kényvel: minden megszorítás és díj-svedés nélkül kiállíthassák.

— Convocare. Sostetala a Peseorlor in Valea Oltului din Ciuc, Mercurea-Ciuc inv. tá. prin prez nta toți membri de a lna parte la Adunarea Generală Extraordinară, care se va ține pe baza §-ului 17 al Statutului în ziua de 29 Aprilie a. c. în localitatea Composesorului Mercurea-Ciuc la ora 9 a. m. în cazul dacă membrii nu vor fi în număr, adunarea se va ține în ziua de 6 Mai a. c. fără considerare la numărul membrilor. O dinea de zi: 1 Desbaterea șelurilor înaintate. 2 F-xarea termenului de plată a taxelor. 3 Inputerincirea Directiei pentru luarea măsurilor respective contra abaterilor. Direcționea.

— Meghívó. A Csiki Öltözégi halasztársaság 1934 április 29-én ó. a 9 órakor az alaszabályok 17. §-a értelmében a csikszeredai közéleti-közösség székházában rendkívüli közgyűlést tart, melyre tagjait ezúton meghívja. H-tározatképvelés esetén a közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül folyó évi május hó 6-án ó. a 9 órakor fog megtartatni. Targysorozat: 1. A beérkezett felebbezések letárgyalása. 2. A tagjakk fizetési határidőjének megállapítása. 3. Felhatalmazása az igazgatóságának, hogy kihágókkal szemben büntető rendelkezéseket alkalmazhasson. Igazgatóság. — Meghosszabbították az állami vadászszejegyeket folyó évi május hó 1-ig.

Közszégi számadások elkészítését vállalom. Cim a hirdóhivatalban.

Használt ÍRÓGÉPEK olcsó árakon állandóan raktáron eladásra Fischer Sándornál, Radióüzlet Csikszereda. 2-2

„UZU“ Societatea Anonimă Română pentru Industria Lemnului și a Morăritului Ciucsânmartin, Jud. Ciuc.

CONVOARE: Acționarii societății »UZU« sunt convocați la sediul ei din Sânmărtin, Județul Ciuc, pe ziua de 29 Aprilie 1934, în adunare generală ordinară la ora 10 dim., cu următoarele ordine de zi: 1. Aprobarea raportului consiliului de administrație și raportul cenzorilor. 2. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere încheiat la 31 Decembrie 1933. 3. Descărcarea consiliului de administrație și a cenzorilor de gestiunea lor pe exercițiul 1933. 4. Alegerea noilor cenzori în locul celor cu mandate expirate.

Bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1933: Cassa 13.446.— Capital social 2.500.000.— Efecte publice garanții 425.000.— Fond de rezervă 65.393.— Cereale și derivate 486.979.— Fond pentru creanțe dubioase 103.698.50 Div. debitori 2.296.316.05 Efecte de plată 75.000.— Investițiuni 3.028.000.— Div. creditor 4.263.021.34 Profit și pierdere Rep. d. 1932 503.449.79 Perd. 1933 253.922.— 757.371.79 7.007.112.84

Președintele consiliului de Administrație: (ss) Ing. Horia Manole. Director: (ss) O. Routil.

Meghívó.

A Szépvízi Népbank Részvénytársaság Frumoasa, 1934 április 30-án délután 4 órakor és az intézet: — helyiségében tartandó: — rendkívüli közgyűlésre a részvényeseket tisztelettel meghívja.

Targysorozat:

- 1. Einöki megnyitó és a jegyzőkönyv hi-telestítésre 2 részvényes kijelölése. 2. A konverziós törvény folytán előállott helyzet megtárgyalása. 3. Indítványok. Frumoasa, 1934 évi április hó 17-én. Igazgatóság.

Állami osztálysorsjáték. Vétkezett ön maga ellen, mert elmulasztotta és nem vette eddig R-vész-féle szerencsés sorsjegyet! VEZEKELJEN! Most ismét alkalom kínálkozik, hogy Ön is millió-mos legyen. Ne mulassa tehát el és vegyen azonnal R-vész-féle sorsjegyet. Kezdődik ismét a játék! I. oszt. huzása május 3-án és 4-én. Sorsjegy ára: egész fél negyed nyolcad osztályonként 1000 500 250 125. R-ízetett nyeremények Csikban: 2 drb 1 millió, 1 drb 300000, 1 drb 200000, 1 drb 70000, 2 drb 40000, több 20'00 és számtalan kisebb nyeremény. SIESSEN! sorsjegyet elantit írodában megvenni!! Megrendelhetők: Állami Osztálysorsjáték Csiki Intézősége Lőrincz József Mercurea-Ciuc, a „Bukaresti“ kávéházzal szemben, Szabó fodrász-ület mellett.

MEGHÍVÓ.

A Szépvízi Első Takarékpénztár Részvénytársaság Az 1933 üzletéről VII-ik évi rendes közgyűlést Szépvízen, 1934 évi április hó 30-án délután 3 óratól kezdődőleg, az intézet helyiségében tartja meg, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja. A határozatképesség és a szavazati jogok gyakorlása kérdésében az alaszabályok 17. §-ának intézkedései az irányadók. Frumoasa — Szépvíz, 1934 évi március hó 15-én. Igazgatóság.

VETŐMAGVAK: árpa, zab, száraz tengeri BÁNÁTI LISZTEK legolcsóbb napi árban 1-8 beszerezhetők Kóródy Józsefnél, Csikszeredán. Egy férfi Singer varrógép eladó.